

[Flemming Hansen]

konkurrencen og at øge gennemsigtigheden i erhvervslivet. Så man må i allerhøjeste grad sige, at der er tale om en moderne og fremadrettet lovgivning.

Når man læser lovforslaget igennem, viser det sig også, hvor håbløst forældet den gamle lov er, hvad vi jo har diskuteret mange gange her i Folketinget. Nøgleordet er gennemsigtighed, og loven baserer sig på det størst mulige omfang af udbud og efterspørgsel og kræfternes frie spil.

Den stigende internationalisering og det indre marked betyder, at ingen – og jeg gentager: ingen – virksomhed vil have mulighed for urimelige priser og aftaler, og skulle det være tilfældet, er der jo netop ifølge lovforslaget mulighed for at gribe ind.

Vi er i den konservative folketingsgruppe glade for forslaget. Vi er glade for, at Konkurrencerådet også skal dække området pengeinstitutter og forsikringselskaber – det finder vi er naturligt – og at statsvirksomheder også omfattes af lovforslaget.

Jeg er enig med hr. Bjørn Westh i, at der vil være behov for et meget omfattende udvalgsarbejde i forbindelse med denne lovgivning. Jeg var glad for, at hr. Bjørn Westh sagde, at man ville medvirke aktivt i det, og jeg kan sige på den konservative folketingsgruppes vegne, at det vil vi også. Vi er indstillet på at gå meget aktivt ind i udvalgsarbejdet, så vi får den bedst mulige lovgivning på dette vigtige område.

Rahbæk Møller (SF):

SF støtter, at monopolloven erstattes af en konkurrencelov; det er kun godt, at lovgrundlaget moderniseres. Det betyder ikke, at vi støtter lovforslaget i dets nuværende udformning; der er adskillige mangler. Men det afgørende er naturligvis, at det organ, som skal administrere loven, foreslås nedlagt og erstattet af et beskedent kontor under Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, et kontor, som man derefter kan indskrænke efter forgodtbefindende.

Udviklingen har ændret grundlaget for Monopoltilsynets virksomhed. Den stigende internationalisering gør det sværere for en producent at være monopolvirksomhed blot ved at have en stor markedsandel i Danmark. Det afgørende for at kunne udøve monopolvirksomhed er at kontrollere afsætningsledet, men her har den stærke koncentration i detailhandelen til gengæld gjort det lettere at udøve kontrol.

Derfor bør hovedindsatsen fjernes fra registrering af enkeltvirksomheder og overføres til belysning af og indgreb mod de forhold, der gør det muligt at fastholde monopoler, særrabatter, bonusaftaler, finansielle forbindelser osv.

Men denne udvikling har Monopoltilsynet jo også reageret på, især ved at udsende redegørelser om konkurrenceforholdene og dermed den manglende konkurrence i en række brancher. Formålet var at skabe netop den gennemsigtighed, der kan modvirke monopoldannelser.

De berørte virksomheder reagerede skarpt mod disse redegørelser. Det er der ikke noget mærkeligt i. Fri konkurrence er noget, erhvervsdrivende taler om ved festlige lejligheder, men når de selv udsættes for den, prøver de at undgå den med alle mulige midler. Det er et helt naturligt fænomen.

Men de berørte virksomheder stod ikke alene. De fik kraftig støtte fra fremtrædende konservative politikere. Det er måske heller ikke så mærkeligt. De Konservative har det også med at tale om konkurrencegennemsigtighed ved festlige lejligheder, som vi netop hørte hr. Flemming Hansen gøre det; men historisk set har De Konservative aldrig været modstandere af monopoler.

Hetzen mod Monopoltilsynets redegørelser kulminerede med daværende industriminister Ib Stetters forbud mod offentliggørelse af gødningsrapporten og isoleringsmateriale-rapporten. Her skete der noget overraskende. Det Radikale Venstre, der har en helt anden historisk og ideologisk baggrund end De Konservative, støttede censuren. Fornuftigvis betingede de sig dog som betaling, at der skulle skrives en betænkning over de ændrede konkurrenceforhold. Betænkningen kom i august 1986, og den bekræftede helt den tankegang, der lå bag Monopoltilsynets redegørelser. Gennemsigtighed var et afgørende middel til bekæmpelse af monopoldannelser. Betænkningen var indlysende ubehagelig for De Konservative. Den blev derfor lagt på is i 2½ år.

Nu har man så fundet løsningen. Lovgivningen moderniseres, dog i en svækket form; til gengæld nedlægges det organ, der skal administrere loven. Så kan monopolerne alligevel trives i ro og mag uden tilsyn. Det er smart, det bør erkendes. En gang imellem bør man også